

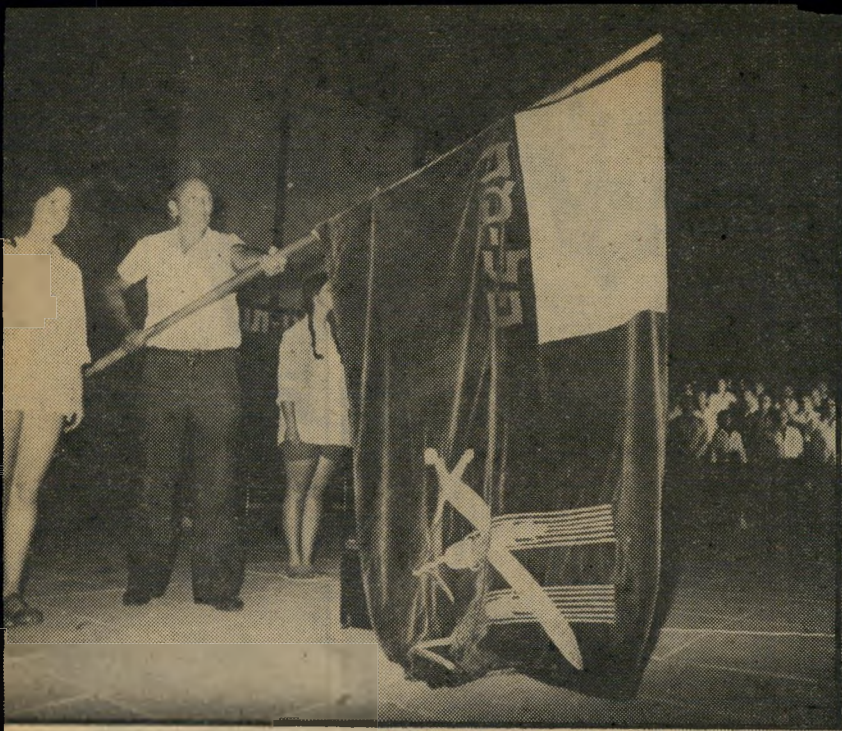
„זה אולי הכנס האחרון... נעצבו

„ שהתכנסו באלפיהם

כדי לחיות מחדש את הימים היפים שלהם

צעירים, שכולם החלו את דרכם כטוראים, עלו בשלבי הפיקוד, הפכו מפקדי פלוגות וגדודים — עד שהיו למנהיגים. הם נשאו בליבם את הערכים של התנועה החלוצית ואת הרעיונות של הציונות הסוציאליסטית. אולם כמעט בלא יודעין הם היו יותר מאשר בנים נאמנים לדור האבות המייסדיים. הם הפכו למנהיגים הראשונים שקמו

מחשבה ברורה ומוגדרת. ייחודו היה בכך שהוא היה היצירה המקורית החדשה הראשונה של הדור הצעיר שנוגד וגדל בארץ. רגש-חיים חדש של דור זה השתחרר בפלמ"ח, ביקש לעצמו דפוסים חדשים ואמצעי ביטוי מעבר לבעיות הבטחוניות והצבאיות, שלשמן הוקם מול התפיסה הפוליטית של מנהיגי ה-

הדגל הנצחי
דגל הפלמ"ח הוצא ממקום גניזתו, במוזיאון צה"ל, נישא בידי אולי גבעון, מי שהיה הדגלן הקבוע של הפלמ"ח מאז הכנס הראשון, במישמר-העמק, ב-1942. אולי היה איש המחלקה הגרמנית בפלמ"ח.

רק אנשי אלטלנה התרבו מאז המהפך, התלוצץ אחד הוותיקים, גם הפלמ"ח התר עמו... מאז..."

ערב הכרזת המדינה מנה הפלמ"ח כ-3000 איש. כאשר פרצה המלחמה, כעבור חצי שנה, כבר היו בשורותיו 6200 איש. כאלף מהם נפלו במלחמת העצמאות. כימעט רבע מכלל 4470 הלוחמים שנפלו במלחמה, ובשבוע שעבר היה נדמה כי כל אלה ששרדו באו ליטול חלק בכנס, שכמותו לא נערך יותר מעשר שנים. היו גם בעבר כנסים של הפלמ"ח, אחת לשנה, ביום הזכרון ל"זקן", יצחק שדה, מפקדו הראשון של הפלמ"ח, מתכנסים הוותיקים ליד קברו שבגבעת-ברנר. מעת לעת נערכים מיפגשים של פלוגות, גדודים וחטיבות בפלמ"ח. הקשר האישי והרגשי של איש הפלמ"ח היה מאז ומעור לם לגדוד ולחטיבה שלו ולאודיוקא אל הפלמ"ח כמיסגרת-על. שכן, במחלת פעל הפלמ"ח לכל היותר במיסגרת של פלוגות. במלחמה כבר היו מיסגרות חטיבתיות. אבל מעולם — מלבד אולי בתקופת הווי"כוח הציבורי על פירוק הפלמ"ח שהיה נטוש במחצית השנייה של 1948 — לא חש איש הפלמ"ח את עצמו כחלק מהגוף הכללי. מיסגרות הפלמ"ח ברוב שנותיו היו קטנות ומצומצמות ורק בתוכן נרקמו הרעיונות, האחוה וגאוות היחידה, שאיפיינו את אנשי הפלמ"ח. משום כך הופתעו אפילו מארגני הכנס מהיקף ההיענות. לא היה זה מיפגן פור ליטי, כפי שביקשו אחדים מראשי ה"פלמ"ח להציגו. שכן, אם בעבר היה ה-

סחיבת תרנגולות

היה המיקצוע הפופולארי ביותר בפלמ"ח, בתקופה שבה שהו חברי פלוגות הפלמ"ח בהכ"ל למדו ללחום באויב, למדו ללחום בשומרי הלולים, בכנס הפלמ"ח הוכיחו כי ידע זה לא נשכח מהם, כאשר היו צריכים להתחרות בסחיבת תרנגולות מכלובים והכנסתן לכלובים אחרים.

ישוב היהודי בארץ, בתקופת מלחמת העולם השנייה, התגבשה בפלמ"ח תפיסה פוליטית אחרת. מול השקפת העולם ה"סוציאליסטית, המקובלת של אלה שפרשו את חסותם על הפלמ"ח, נוצרה בו השקפת עולם חדשה, שביקשה פתרונות חדשים לכל בעיות החברה והאדם. כתוצאה מכך שימש הפלמ"ח גם כבית-היוצר לספרות ולשירה העברית החדשה, שנוגדה כמעט כולה בתוך הפלמ"ח או מסביבו והייתה הביטוי החיצוני לרגש-החיים המיוחד ול- שאיפת העצמאות של הנוער העברי. בפלמ"ח צמחה שורה שלמה של מפקדים

מקרב הנוער הארצישראלי עצמו, הראשונים שהיו חופשיים לתת דמות להשקפת עולמו ולגבשה במעשים. אי אפשר היה לטעות. שום כנס של שום חבורה אחרת של אנשים לא יכול היה לדמות למיפגש הזה. הסיגנון, הביטוי, יים, הטפחות על השכם, הצהלה הקול-נית, ההתחמקות והמבטים השובבים ב"עיניים, היו בדיוק כמו בימים ההם, למרות שבמרוצת שלושים השנים האחרונות עברי רוב הבאים תחת מכש הזמן וההתמסדות. בניגוד לכל הציפיות זה היה הגדול ב"מיפגשי הפלמ"ח שנערכו אי פעם. לא

נימרוז
אשל מנהיג מרד הימני אים (מימין), מניף את דגל הגדוד התשיעי של הפלמ"ח בו שירת.

דור הדיסקו
הדור השני של לוחמי הפלמ"ח. שלוש נערות שהגיעו עם אבותיהן לכנס הפלמ"ח, התבוננו בחדווה בדמויות האגדיות שעליהן הירבו לשמוע עלילות גבורה מפי הוריהן. **ציים: שלמה פתח**

הפלמ"ח חנקיות
לפני שלושים שנה הן הסעירו את חברי הפלמ"ח — רות רוזנבלט (מימין) וחנה פיש-פדר, שהתגייסו ל"פלמ"ח עוד ב-1942 היו בפלוגה ב' בקיבוץ משגבי-עם. כיום, שתיהן סבתות.